

Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määruse nr 112 „Ametniku teenistuselähetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“, Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruse nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ ja Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruse nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

I SISSEJUHATUS

1.1 Sisukokkuvõte

Eelnõuga viiakse Vabariigi Valitsuse määrused kooskõlla 1. jaanuaril 2025. a jõustunud tulumaksuseaduse muudatustega, mille kohaselt muudeti lähetuse päevaraha ning isikliku sõiduauto kasutamise piirmäärasid ning kehtestatakse uus välislähetuse päevaraha alammäär.

1.2 Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Helena Lehtis (helena.lehtis@fin.ee, tel 5860 0704) ja nõunik Inga Klauson (inga.klauson@fin.ee, tel 5885 1357).

Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (virge.aasa@fin.ee, tel 5885 1493). Eelnõu toimetab keeleliselt personali- ja õigusosakonna keeleteoimetaja Sirje Lilover (sirje.lilover@fin.ee, tel 5885 1468).

1.3 Märkused

Eelnõu ei ole seotud ühegi teise menetluses oleva eelnõuga.

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määruse nr 112 „Ametniku teenistuselähetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“ 01.04.2013 jõustunud redaktsiooni (RT I, 06.02.2018, 12).

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruse nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ 29.07.2006 jõustunud redaktsiooni (RT I, 26.08.2014, 11).

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruse nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ 01.07.2009 jõustunud redaktsiooni (RT I, 29.12.2015, 48).

II EELNÕU SISU JA VÕRDLEV ANALÜÜS

Eelnõu sisu

Eelnõuga asendatakse Vabariigi Valitsuse määrustes sätestatud hüvitiste piirmäärad viitega tulumaksuseaduse sätetele, mis kehtestavad hüvitiste piirmäärad. Tulevikus tulumaksuseaduses piirmäärasid muutes ei ole täiendavalt määruste muutmise vajalik. Eelnõuga kehtestatakse uus välislähetuse päevaraha alammäär.

Eelnõu võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 tehakse muudatused Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määruses nr 112 „Ametniku teenistustlähetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“.

Eelnõuga muudetakse ametnikule makstava välislähetuse päevaraha alammäära. Kehtivas määruses on välislähetuse päevaraha alammäär 32 eurot päevas. Eelnõu kohaselt on ametnikule makstava välislähetuse päevaraha alammäär 40 eurot päevas.

Muudatus on vajalik, kuna 32 euro suurune ametniku välislähetuse päevaraha alammäär kehtib 2012. aastast alates. Sellest ajast saadik on maailma tarbijahinnaindeks (THI) kokku tõusnud 73%. Maailma THI kasutamine on vajalik, kuna Eestist minnakse lähetusse kogu maailma, mitte ainult Euroopa Liidu liikmesriikidesse. 2025. aastal peaks maailma THI prognoosi kohaselt olema lähetuse päevaraha alammäär 55 eurot ning 2026. aastal 58 eurot. Kuna peaaegu kahekordne alammäära tõstmine võib riigiasutuste eelarvetele üle jõu käia, siis tõstetakse alammäär 40 euro peale ning iga asutus saab täpse määra vastavalt vahemikule ise paika panna.

Eelnõu §-ga 2 tehakse muudatused Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruses nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“.

Määruse muutmine on vajalik, et viia selles kehtivad piirmäärad kooskõlla 1. jaanuarist 2025. a tulumaksuseaduses kehtivate isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise piirmääradega. Määruses kehtivad hüvitiste piirmäärad asendatakse viitega tulumaksuseaduse sätetele, mis kehtestavad hüvitiste piirmäärad. Tulevikus tulumaksuseaduses piirmäärasid muutes ei ole täiendavalt määruse muutmine vajalik.

Eelnõu §-ga 3 tehakse muudatused Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruses nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“.

Esimese punktiga muudetakse välislähetuse päevaraha alammäära. Kehtivas määruses on välislähetuse päevaraha alammäär 22,37 eurot päevas. Eelnõu kohaselt on välislähetuse päevaraha alammäär 40 eurot päevas.

Muudatus on vajalik, kuna 22,37 euro suurune välislähetuse päevaraha alammäär kehtib 2011. aastast alates. Sellest ajast saadik on maailma THI kokku tõusnud 82%. Maailma THI kasutamine on vajalik, kuna Eestist minnakse lähetusse kogu maailma, mitte ainult Euroopa Liidu liikmesriikidesse. Seega ei ole Euroopa THI kasutamine kohane. 2025. aastal peaks maailma THI prognoosi kohaselt olema lähetuse päevaraha alammäär 40,6 eurot ning 2026. aastal 42,5 eurot. Seega tõstetakse alammäär 40 euro peale.

Teise punktiga viiakse määruses sätestatud piirmäärad kooskõlla 1. jaanuarist 2025. a tulumaksuseaduses kehtivate lähetuse päevarahade piirmääradega. Määruses sätestatud hüvitiste piirmäärad asendatakse viitega tulumaksuseaduse sätetele, mis kehtestavad hüvitiste piirmäärad. Tulevikus tulumaksuseaduses piirmäärasid muutes ei ole täiendavalt määruse muutmine vajalik.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse määruse § 2 ja § 3 punkti 2 tagasiulatuv rakendamine.

Määrus jõustub üldises korras ja selle § 2 ja § 3 punkti 2 rakendatakse tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2025. a, kuna sellest kuupäevast alates kehtivad tulumaksuseaduses muudetud lähetuse päevarahade piirmäärad ning isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise piirmäärad.

III EELNÕU VASTAVUS EUROOPA LIIDU ÕIGUSELE

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

IV MÄÄRUSE MÕJUD

Kavandatavad muudatused: välislähetuse päevaraha maksuvaba piirmäära muutmine ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis tööülesannete täitmisel

Sihtrühma, mõju ulatust, mõju avaldumise sagedust ja ebasoovitavate mõjude riski ei ole vajalik hinnata, kuna nende muudatuste mõjusid on hinnatud 4. detsembril 2024. a vastu võetud tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seaduse seletuskirjas ning tulumaksuseadusest määrade üle toomine määrusesse ei avalda täiendavat mõju.

Kavandatav muudatus: välislähetuse päevaraha alammäära muutmine

Kaasnev mõju: mõju majandusele (maksumaksjate kulud)

Sihtrühm. Tööandjad, kes lähetavad töötajaid või ametnikke välisriikidesse.

Mõju ulatust ei ole võimalik täpselt prognoosida, kuna muudetakse üksnes välislähetuse päevaraha alammäära. Iga tööandja otsustab vastavalt päevaraha määra vahemikule ise, kui suurt päevaraha soovib oma töötajaid või ametnikke välisriiki lähetades maksta. Ei ole võimalik prognoosida täpset muudatusest mõjutatud tööandjate arvu, kuna puudub informatsioon selle kohta, kui paljud tööandjad maksavad üksnes alammääras päevaraha.

Mõju avaldumise sagedus on keskmine, kuna tööandjal on võimalik valida, kui suurt päevaraha soovib ta töötajale või ametnikule maksta.

Ebasoovitavate mõjude risk on minimaalne, kuna seni ainult alammääras päevaraha maksnud tööandjad peavad iga välislähetuse päeva eest 8 või 17,63 eurot rohkem päevaraha maksuma hakkama. See võib ettevõtjat või riigiasutuse eelarvet negatiivselt mõjutada, kuid kuna tõus ei ole märkimisväärselt suur, siis ei tohiks see ettevõtjatele väga koormav olla.

Kaasnev mõju: mõju majandusele (välislähetuses käivad töötajad)

Sihtrühm. Töötajad või ametnikud, kellele tööandja maksab välislähetuse korral senisest suuremat päevaraha.

Mõju ulatust ei ole võimalik täpselt prognoosida, kuna puudub informatsioon selle kohta, kui paljud tööandjad maksavad üksnes alammääras päevaraha. Küll aga võib eeldada, et töötajad ja ametnikud on päevaraha suurendamisel rohkem motiveeritud välislähetustes käima, kuna määr katab lähetuses tekkivaid igapäevaseid kulutusi paremini.

Mõju avaldumise sagedus on keskmine, kuna mõjutab neid töandjaid, kes maksavad välislähetuse päevaraha alammääras.

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

V MÄÄRUSE RAKENDAMISEGA SEOTUD TEGEVUSED, VAJALIKUD KULUD JA MÄÄRUSE RAKENDAMISE EELDATAVAD TULUD

Eelnõu rakendamine ei too kaasa täiendavaid muudatusi Maksu- ja Tolliameti e-maksuameti infosüsteemis, kuna vajalikud muudatused on tehtud 4. detsembril 2024. a vastu võetud tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seaduse jõustumise järel.

VI MÄÄRUSE JÕUSTUMINE

Määrus jõustub üldises korras ning selle § 2 ja § 3 punkti 2 rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2025, kuna sellest kuupäevast alates kehtivad tulumaksuseaduses muudetud lähetuse päevarahade piirmäärad ning isikliku sõiduauto kasutamise hüvitise piirmäärad.

VII EELNÕU KOOSKÕLASTAMINE, HUVIRÜHMADE KAASAMINE JA AVALIK KONSULTATSIOON

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ja arvamuse avaldamiseks Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Maksumaksjate Liidule, Eesti Töandjate Keskliidule, Eesti Väike- ja Keskliste Ettevõtjate Assotsiatsioonile ja Ametiühingute Keskliidule.